

مقدمه‌ای بر
نظریه‌های یادگیری

ویرایش دهم، ۲۰۲۰

تألیف:

متیو ای. آلسون

جولیو جی. رامپرز

(بی، آر. هرگنهان سابق)

ترجمه و افزوده‌ها از:

دکتر علی اکبر سیف

استاد روانشناسی تربیتی

مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری

- چاپ اول ۱۳۷۴، چاپ دوم بهار ۱۳۷۶
 چاپ سوم پاییز ۱۳۷۶، چاپ چهارم با اضافات فروردین ۱۳۷۸
 چاپ پنجم پاییز ۱۳۷۹، چاپ ششم بهار ۱۳۸۲، چاپ هفتم پاییز ۱۳۸۳
 چاپ هشتم پاییز ۱۳۸۴، چاپ نهم تابستان ۱۳۸۵، چاپ دهم زمستان ۱۳۸۵
 چاپ یازدهم تابستان ۱۳۸۶، چاپ دوازدهم زمستان ۱۳۸۶، چاپ سیزدهم پاییز ۱۳۸۷
 چاپ چهاردهم پاییز ۱۳۸۸، چاپ پانزدهم بهار ۱۳۸۹، چاپ شانزدهم پاییز ۱۳۸۹
 چاپ هفدهم بهار ۱۳۹۰، چاپ هجدهم پاییز ۱۳۹۰، چاپ نوزدهم بهار ۱۳۹۱
 چاپ بیستم پاییز ۱۳۹۱، چاپ بیست و یکم زمستان ۱۳۹۱، چاپ بیست و دوم پاییز ۱۳۹۲
 چاپ بیست و سوم زمستان ۱۳۹۲، چاپ بیست و چهارم پاییز ۱۳۹۳
 چاپ بیست و پنجم بهار ۱۳۹۴، چاپ بیست و ششم پاییز ۱۳۹۴
 چاپ بیست و هفتم بهار ۱۳۹۵، چاپ بیست و هشتم پاییز ۱۳۹۵
 چاپ بیست و نهم بهار ۱۳۹۶، چاپ سی‌ام پاییز ۱۳۹۶، چاپ سی و یکم زمستان ۱۳۹۶
 چاپ سی و دوم پاییز ۱۳۹۷، چاپ سی و سوم زمستان ۱۳۹۷، چاپ سی و چهارم بهار ۱۳۹۸
 چاپ سی و پنجم پائیز ۱۳۹۸، چاپ سی و ششم بهار ۱۳۹۹، چاپ سی و هفتم پاییز ۱۳۹۹
 چاپ سی و هشتم (چاپ اول ویرایش دهم)، بهار ۱۴۰۰، چاپ سی و نهم پائیز ۱۴۰۰، چاپ چهل پائیز ۱۴۰۰
 چاپ چهل و یکم، زمستان ۱۴۰۰، چاپ چهل و دوم، بهار ۱۴۰۱

www.ketab.ir

Mattiew H. Olson.

متیو اچ. اُلسون

مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری / تألیف متیو اچ. السون، دکتر جولین جی. رامیرز؛ ترجمه علی اکبر سیف. - [ویرایش ۱۰]. - تهران: نشر دوران، ۱۴۰۱.
 ۷۶۷ ص.: مصور، جدول، عکس، نمودار.

ISBN 978-622-7666-00-7

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا (فهرست‌نویسی پیش از انتشار).

An Introduction to Theories of Learning, Tenth Edition

عنوان اصلی:

واژه‌نامه.

۵۹.

کتابنامه: ص. [۵۷۹] - ۴

چاپ چهل و دوم.

۱. آموختن - روانشناسی. الف. اولسون، متیو، Olson, Mattiew H. ب. سیف، علی اکبر، ۱۳۲۰ - مترجم. ج. عنوان. د. عنوان: نظریه‌های یادگیری.

۳۷۰/۱۵۲۳

م ۷۴/ ۱۰۵۱ LB

۱۳۷۷

۱۴۰۴-۷۷م

کتابخانه ملی ایران

An Introduction to Theories of Learning

Matthew H. Olson, Julio J. Ramirez & B. R. Hergenhahn

Copyright: 1976, 1982, 1988, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009, 2013, 2020

Prentice-Hall

Translated by: Ali-Akbar Saif, Ph. D.

Professor of Educational Psychology

Dowran: Spring, 2022

نشر داوران

info@didavarbook.com

مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری

دکتر متیو. اچ. آلسون و دکتر جولینو جی. رامیرز

ترجمه دکتر علی اکبر سیف

چاپ پنجم ویرایش دهم، بهار ۱۴۰۱

۳۱۰۰ نسخه

حروفنگاری، صفحه‌آرایی: علم روز

لیتوگرافی طاووس رایانه

چاپ شاهین، صحافی نوری

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

کتاب دیدآور

دفتر انتشارات و مرکز پخش:

خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان روانمهر شرقی، پلاک ۸۴، ساختمان دیدآور، طبقه اول

فروشگاه:

خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، شماره ۱۳۰۴

تلفن: ۶۶۹۵۴۷۴۸ (خط ویژه)، didavarbook، فروش آنلاین: www.didavarbook.com

قیمت: ۲۷۰۰۰۰۰۰ ریال

پیش‌گفتار مترجم بر ویرایش دهم به زبان انگلیسی (۲۰۲۰) چاپ سی و هشتم ترجمه فارسی

کتاب مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری تاکنون ده بار ویرایش شده و سه بار نویسنده عوض کرده است. ویرایش‌های اول تا سوم آن به وسیله نویسنده اصلی بی. آر. هرگنهان^۱ در سال‌های ۱۹۷۶، ۱۹۸۲، و ۱۹۸۸ میلادی تألیف شده‌اند. ویرایش‌های چهارم (۱۹۹۳)، پنجم (۱۹۹۷)، ششم (۲۰۰۱)، هفتم (۲۰۰۵)، و هشتم (۲۰۰۹) توسط بی. آر. هرگنهان و متیو اچ. اُلسون^۲ انجام گرفته‌اند که در ویرایش‌های چهارم و پنجم و ششم و هفتم بر روی جلد کتاب، نام هرگنهان به عنوان مؤلف اول و نام اُلسون به عنوان مؤلف دوم آمده‌اند. در ویرایش‌های هشتم (۲۰۰۹) و نهم (۲۰۱۳)، نام اُلسون اول آمده و بعد از او نام هرگنهان ذکر شده است؛ هنگام چاپ این دو ویرایش، هرگنهان در قید حیات نبود. وی در سال ۲۰۰۷ فوت کرده بود. در ویرایش حاضر (ویرایش دهم، ۲۰۲۰) نام هرگنهان به کلی حذف و به جای آن نام فرد جدیدی (جولیو جی. رامیرز^۳) به دنبال نام اُلسون بر روی جلد کتاب چاپ شده است.

من از ویرایش سوم (۱۹۸۸) با این کتاب آشنا شدم و آن را بسیار قابل فهم و قابل آموزش یافتم. در آن زمان، تنها کتاب جامع و معتبر موجود در باره موضوع نظریه‌های یادگیری کتاب نظریه‌های یادگیری (ویرایش سوم، ۱۹۷۵) تألیف ارنست آر. هیلگارد^۴ و گوردن اچ. باور^۵ بود که ۱۰ فصل از ۱۶ فصل آن توسط زنده‌یاد دکتر محمدنقی براهنی استاد دانشگاه تهران ترجمه شده و مرکز نشر دانشگاهی آن را در سال ۱۳۶۷ انتشار داده بود. من کتاب نظریه‌های یادگیری هیلگارد و باور را از قبل می‌شناختم؛ آن کتاب، زمانی که من در آمریکا در دوره دکتری تحصیل می‌کردم،

1. B. R. Hergenhahn
4. Ernest R. Hilgard

2. Matthew H. Olson
5. Gordon H. Bower

3. Julio J. Ramirez

کتاب درسیم بود. در آن زمان، این کتاب در نزد استادان و دانشجویان آمریکایی به پیچیدگی شهرت داشت. متن فارسی آن نیز، هرچند برگردان دقیق و درستی از متن انگلیسی بود، به سبب امانت‌داری مترجم و از آنجا که اصل کتاب دارای متنی سنگین بود، به عنوان یک کتاب درسی، برای آموزش دادن به دانشجویان ایرانی کتاب خیلی مناسبی نبود.

زمانی که کتاب مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری هرگنهان (ویرایش سوم، ۱۹۸۸) به دست من رسید، آن را، در قیاس با کتاب هیلگارد و باور، بسیار روان‌تر و آموزش‌پذیرتر یافتم، در عین حال که از لحاظ پوشش محتوایی چیزی کمتر از آن کتاب نداشت (این قضاوت مورد تأیید همکاران دانشگاهی من که آنان نیز در آن زمان روانشناسی یادگیری تدریس می‌کردند هم قرار داشت).

تصمیم گرفتم آن را، برای استفاده خودم و همکارانم و دانشجویانمان، به فارسی برگردانم. برای آن که ترجمه زودتر به دست خواستاران آن برسد، ۹ فصل از ۱۷ فصل آن را ترجمه کردم. این ترجمه در ۵۰۰۰ نسخه در پاییز ۱۳۷۱ با عنوان جلد اول به چاپ رسید و با اقبال روبه‌رو شد. بعداً فصل‌های باقیمانده کتاب را نیز ترجمه کردم، و تمام هفده فصل در یک جلد با عنوان مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری در سال ۱۳۷۶ انتشار یافت. از آن پس تاکنون کتاب ۳۷ بار تجدیدچاپ شده و همه تغییرات انجام شده در تمامی ویرایش‌های کتاب اصلی تا ویرایش هشتم (۲۰۰۹) در ترجمه‌های فارسی اعمال شدند.

ترجمه موجود براساس ویرایش دهم (۲۰۲۰) کتاب انجام گرفته است. چنان‌که در پیش‌گفتار مؤلفان خواهید دید، این ویرایش نسبت به ویرایش‌های قبلی تغییرات زیادی را متحمل شده است. علاوه بر افزوده‌هایی بر همه فصل‌ها که فهرست آن را در پیش‌گفتار مؤلفان خواهید دید، تقریباً تمامی صفحات کتاب از یک جمله تا یک پاراگراف دستخوش تغییر واقع شده‌اند، و من همه را در ترجمه جدید وارد کرده‌ام. این ویرایش هم شامل افزوده‌های جدید و هم حذف قسمت‌هایی از ویرایش‌های قبلی است. از جمله، فصل چهاردهم "نظریه‌ی خبرپردازی دونالد نورمن" به کلی حذف شده است.

هرچند کتاب مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری چهل و چهار سال از عمرش گذشته (از ۱۹۷۶ تا ۲۰۲۰) و ده بار تغییرات و ویرایشی از سر گذرانده است، اما هنوز از لحاظ ساختار و محتوا، به طور عمده، همان کتابی است که چهل و چهار سال پیش هرگنهان آن را بنیان‌گذاری کرده بود. درست است که در علم روانشناسی با گذشت زمان و در نتیجه پژوهش‌های تازه اتفاقات تازه می‌افتند و دانش تازه افزوده می‌شود و دانش قبلی اصلاح می‌گردد، اما این کتاب عمدتاً درباره‌ی نظریه‌های گذشته‌ی روانشناسی یادگیری است که اکنون بخشی از تاریخ این رشته از علم روانشناسی است. باز هم درست است که درباره‌ی ثرندایک، هال، گاتری، پاولف، اسکینر، و دیگران پژوهش‌های جدید در حال انجام‌اند، اما خود نظریه‌ها که واضعانشان دیگر زنده نیستند نمی‌توانند تغییر کنند. و این کتاب مُعرف همان نظریه‌هاست؛ لذا، استخوان‌بندی کتاب دربرگیرنده‌ی شالوده‌ی همان نظریه‌ها و مبدیون

نویسنده اصلی آن بی. آر. هرگنهان است. از این رو، من نام او را بر روی جلد کتاب ترجمه فارسی نگه داشته‌ام، زیرا این کتاب در نزد استادان و دانشجویان ایرانی به کتاب هرگنهان مشهور است.

من، از ویرایش هفتم (۲۰۰۵) به بعد، به ترجمه فارسی کتاب مطالبی افزوده‌ام. در این ویرایش، هم مطالب افزوده شده قبلی را حفظ کرده و هم مطالب تازه‌ای به آن اضافه کرده‌ام. به ویژه، به فصل اول در رابطه با تعریف یادگیری چند صفحه از آخرین کتاب تألیفی‌ام، یادگیری زبان و شناخت در نظریه چهارچوب رابطه‌ای (۱۳۹۹)، را اضافه کرده‌ام. هدف از این افزوده‌ها روشن ساختن بعضی از نکات کتاب که مؤلفان درباره آنها توضیحات کافی نداده‌اند و نیز رفع کمبودهای بعضی از قسمت‌های کتاب بوده است. با این حال، کوشیده‌ام تا متن اصلی کتاب دست‌نخورده باقی بماند؛ لذا، تمام آن را، بدون کم و کاست، به فارسی برگردانده‌ام. برای اینکه مطالب افزوده شده به متن ترجمه با متن اصلی مخلوط نشوند، آنچه را من به کتاب اضافه کرده‌ام در داخل این علامت‌ها [] قرار داده‌ام. این نکته در هرجا که این اضافات آمده‌اند ذکر شده است.

علاوه بر شامل بودن مطالب جدید علمی، امتیاز دیگر این چاپ نسبت به چاپ‌های قبلی درشت‌تر بودن فونت حروف است. حروف چاپ‌های قبلی قدری ریز بود (فونت ۱۱) که در این چاپ آن را بزرگ‌تر (فونت ۱۲) انتخاب کرده‌ایم تا خواندن و یادگیری آن آسان‌تر باشد.

خانم دکتر مژگان جعفری در به‌ثمر رسیدن این ترجمه بسیار به من کمک کرده‌اند. ایشان هم در تصحیح نمونه‌های چاپی، هم در تنظیم فهرست‌های گوناگون کتاب، و هم در مقابله ترجمه مطالب جدید و یافتن کم و کسرهای آن یاری‌رسان من بوده‌اند. بسیار سپاسگزاران هستم.

ناشران کتاب، آقایان ناصر بخشی و مهران بخشی، در فراهم آوردن همه امکانات چاپ این ویرایش که مستلزم حروف چینی مجدد تمامی کتاب بوده است از هیچ کوششی فروگذار نکرده‌اند. این آقایان، هم در رابطه با کتاب مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری و هم سایر کتاب‌های من، برای چاپ به‌موقع و اعمال تغییرات متعددی که همواره در کتاب‌هایم اعمال می‌کنم، همیشه روی خوش نشان داده و شرایط لازم را فراهم کرده‌اند. از ایشان نیز صمیمانه تشکر می‌کنم، و برایشان در ادامه خدمت علمی و فرهنگی توفیق آرزو می‌کنم.

امیدوارم ترجمه ویرایش جدید مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری، مانند سی و هفت چاپ ویرایش‌های قبلی، مورد پسند و استفاده استادان و دانشجویان هم‌وطنم قرار گیرد. پسند آنان بزرگ‌ترین پاداشم خواهد بود.

با آرزوی تندرستی و موفقیت

دکتر علی اکبر سیف - فروردین ۱۴۰۰